

1.4.2025

Asettamispäätös: Uudelleenlaaditun yhdyskuntajätevesidirektiivin kansallista täytäntöönpanoa valmisteleva asiantuntijaryhmä ja sen seurantaryhmä

Asettaminen

Ympäristöministeriö on tänään asettanut hankkeen valmistelevaan yhdyskuntajätevesidirektiivin kansallista täytäntöönpanoa. Hankkeessa asetetaan seurantaryhmä ja asiantuntijaryhmä.

Toimikausi

2.4.2025 - 31.7.2027.

Tausta

Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat 27.11.2024 antaneet direktiivin yhdyskuntajätevesien käsittelystä (uudelleenlaadittu teksti). Direktiivi tuli voimaan 1.1.2025. Kansallisen täytäntöönpanon määräaika on 2,5 vuotta direktiivin voimaantulosta.

Uudelleenlaaditulla direktiivillä uudistetaan olennaisesti vanha vuoden 1991 yhdyskuntajätevesidirektiivi. Kansallisen täytäntöönpanon kannalta merkittävimpiä muutoksia ovat muun muassa ravinteiden päästöjen tiukentuneet raja-arvot, viemärylivuodoista ja hulevesistä aiheutuvan kuormituksen vähentämiseksi taajamilta edellytettävät kokonaisvaltaiset yhdyskuntajätevesien hallintasuunnitelmat, uudet mikroepäpuhtauksien poistovaatimukset sekä niihin liittyvä lääke- ja kosmetiikkateollisuudelle käyttöön otettava tuottajavastuujärjestelmä.

Vaatimuksia asetetaan myös esimerkiksi teollisuus- ja laitospäästöjen johtamiselle yhdyskuntapuhdistamoiden viemäriin, kansanterveysparametrien seurannalle jätevesistä sekä jätevedenpuhdistamoiden energianeutraaliudelle. Direktiivin energianeutraaliutta koskevan säännöksen kansallisella täytäntöönpanolla on myös kytkös hallitusohjelmaan, jonka mukaisesti uusiutuvan energian osuutta energiantuotannossa kasvatetaan ja edistetään toimia, joiden avulla fossiilisista polttoaineista luovutaan sähkön ja lämmön tuotannossa viimeistään 2030-luvulla.

Tavoitteet ja tehtävä

Hankkeen tavoitteena on valmistella kansalliset lainsäädäntömuutokset uudistetun yhdyskuntajätevesidirektiivin täytäntöönpanon toteuttamiseksi direktiivin asettamassa määräajassa 31.7.2027 mennessä. Suomen eduskuntavaalien 2027 johdosta säännökset pyritään valmistelevaan jo ennen direktiivin asettamaa määräaikaa. Kansallinen täytäntöönpanokokonaisuus voidaan valmistelun kuluessa tarvittaessa jakaa osioihin, joista valmistellaan erilliset hallituksen esitykset omilla aikatauluillaan.

Hankkeessa arvioidaan olevan tarve valmistella lainsäädäntömuutoksia ympäristönsuojelulakiin (527/2014), vesihuoltolakiin (119/2001), terveydensuojelulakiin (763/1994), tartuntatautilakiin (1227/2016) ja energiatehokkuuslakiin (1429/2014) sekä mahdolliseen muuhun tarvittavaan sektorilainsäädäntöön. Lisäksi muutoksia edellytetään valtioneuvoston asetukseen yhdyskuntajätevesistä (888/2006).

Hankkeen organisointi

Hankkeeseen asetetaan seurantaryhmä, joka koostuu keskeisistä ministeriöistä ja sidosryhmistä. Ryhmän tehtävänä on keskustella linjauksista ja tukea säännösten valmistelua muun muassa arvioimalla direktiivin velvoitteiden täytäntöönpanon oikeudellisia vaihtoehtoja sekä esittämällä toteuttamiseen liittyviä käytännön näkökulmia.

Hankkeeseen nimetään myös asiantuntijaryhmä vastaamaan hallituksen esityksen kirjoittamisesta. Asiantuntijaryhmään nimetään edustajat niistä ministeriöistä ja viranomaisista, joita direktiivin täytäntöönpano koskee laaja-alaisimmin. Ryhmän puheenjohtaja, sihteeri ja tarvittaessa käsiteltävästä asiasta riippuen muut asiantuntijat osallistuvat kuultavana seurantaryhmän kokouksiin.

Direktiivin täytäntöönpano koskettaa laajasti useita eri sektorilainsäädännön sidosryhmiä, ja kulloinkin relevantti sidosryhmä riippuu käsiteltävästä aihealueesta. Asiantuntijaryhmän onkin tarkoitus työnsä aikana osallistaa kulloinkin valmistelussa olevaan aihealueeseen olennaisesti liittyviä muita asiantuntijoita ja sidosryhmiä. Muut asiantuntijat ja sidosryhmät kutsutaan erikseen yksittäisiin kokouksiin sen mukaan, mitä aihealuetta kussakin kokouksessa käsitellään. Työryhmäkuulemisten lisäksi järjestetään säännöllisesti sidosryhmätilaisuuksia sidosryhmäyhteistyön varmistamiseksi.

Seurantaryhmä kokoontuu 2 – 4 kertaa vuodessa. Asiantuntijaryhmä kokoontuu noin 1 – 3 viikon välein. Asiantuntijaryhmän kokouksissa tarvittava kokoonpano riippuu käsiteltävistä aiheista ja kuhunkin kokoukseen kutsuttavista muista asiantuntijoista ja sidosryhmistä.

Seurantaryhmä

Puheenjohtaja

Tarja Haaranen, ylijohtaja
varapuheenjohtaja Antton Keto, yksikön johtaja

Ympäristöministeriö

Jäsenet ja varajäsenet

Olli-Matti Verta, vesitalousjohtaja

Maa- ja metsätalousministeriö

Mika Honkanen, neuvotteleva virkamies
varajäsen Ulla Palander, erityisasiantuntija

Työ- ja elinkeinoministeriö

Jari Keinänen, johtaja
varajäsen Mikko Paunio, lääkintöneuvos

Sosiaali- ja terveysministeriö

Tuulia Innala, erityisasiantuntija
varajäsen Marko Nurmikolu, johtava juristi

Suomen Kuntaliitto ry

Paula Lindell, vesiasian päällikkö
varajäsen Jukka Meriluoto, toimitusjohtaja

Suomen Vesilaitosyhdistys ry
Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy

Sihteerit

Piia Kähkölä, lainsäätöneuvos
Milka Parviainen, erityisasiantuntija

Ympäristöministeriö
Ympäristöministeriö

Asiantuntijaryhmä

Puheenjohtaja

Antton Keto, yksikönjohtaja
varapuheenjohtaja Ari Kangas, ympäristöneuvos

Ympäristöministeriö

Jäsenet ja varajäsenet

Ari Kangas, ympäristöneuvos
varajäsen Riikka Malila, ohjelmapäällikkö

Ympäristöministeriö,
vesi- ja luontoympäristö

Jaakko Kuisma, ympäristöneuvos
varajäsen Noora Herranen, erityisasiantuntija

Ympäristöministeriö,
ilmasto- ja ympäristönsuojelu

Taru Sihvonen, erityisasiantuntija

Ympäristöministeriö,
kestävä rakentaminen ja asuminen

Reetta Kuronen, neuvotteleva virkamies
varajäsen Titta Berlin, neuvotteleva virkamies

Maa- ja metsätalousministeriö

Anneli Törrönen, ylilääkäri
varajäsen Jarkko Rapala, neuvotteleva virkamies

Sosiaali- ja terveysministeriö

Pia Kotro, erityisasiantuntija

Työ- ja elinkeinoministeriö

Elina Alho, ylitarkastaja
varajäsen Sara Poijärvi, ylitarkastaja

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Uudenmaan ELY-keskus

Kalle Maaranen, johtava vesitalousasiantuntija
varajäsen Heidi Rauhamäki, ryhmäpäällikkö

Etelä-Savon ELY-keskus

Mika Heinonen, ryhmäpäällikkö
varajäsen Jonna Paatonen, ylitarkastaja

Pirkanmaan ELY-keskus

Reetta Klemetti, ympäristöneuvos
varajäsen Johanna Romu, ympäristöylitarkastaja

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto

Sihteerit

Piia Kähkölä, lainsäätöneuvos

Ympäristöministeriö

Milka Parviainen, erityisasiantuntija

Ympäristöministeriö

Asiantuntijaryhmä kuulee työnsä aikana mm. seuraavia sidosryhmiä

Oikeusministeriö

Ruokavirasto

Terveysten ja hyvinvoinnin laitos

Energiavirasto

Suomen ympäristökeskus

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
Suomen Kuntaliitto ry
Suomen Vesilaitosyhdistys ry
Kemianteollisuus ry
Lääketeollisuus ry
Kosmetiikka- ja hygienteollisuus ry
Kaupan liitto ry
Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
Metsäteollisuus ry
Energiateollisuus ry
Suomen Biokierro ja Biokaasu ry
Suomen Kiertovoima ry

Laki miesten ja naisten välisestä tasa-arvosta

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:n kiintiösäännöksen mukaan työryhmissä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia. Kiintiösäännöstä voidaan poiketa vain erityisestä syystä ja se koskee myös erikseen varajäseniä. Mikäli nimeävä taho ei pysty esittämään sekä nais- että miesehdokasta, tulee sen perustella nimeämisen yhteydessä syy siihen. Syyksi ei riitä pelkkä ilmoitus siitä, ettei toisen sukupuolen edustajia ole käytettävissä.

Ympäristöministeriö on nimeämispyyntönsä pyytänyt ottamaan huomioon kiintiösäännöksen. Ryhmien varsinaisten jäsenten osalta kiintiösäännöksen vaatimukset täyttyvät. Varajäsenten osalta säännöstä ei ole erityisestä syystä voitu noudattaa. Kiintiösäännöksestä poiketaan, koska ryhmien työ edellyttää erityisasiantuntemusta tarkasti määritellyltä alalta, jolla on rajallinen määrä asiantuntijoita.

Kustannukset

Hanke toteutetaan virkatyönä ja kukin organisaatio maksaa osallistujiensa matkakulut. Kokouskustannukset maksetaan talousarviokirjanpidon tililtä 35010101.

Kansliapäällikkö

Juhani Damski

Ylijohtaja

Veli-Matti Uski

Jakelu

Seurantaryhmä

Asiantuntijaryhmä

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Tunnistetut sidosryhmät

VN/2758/2025-YM-24

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: